

СТАТТІ СТУДЕНТІВ ГРУПИ 4АА

Абрамович В., Бойчук В.

ПОЛІТКОРЕКТНІСТЬ В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ

У статті розглянуто поняття політкоректності як явище в політиці та лексикології, а також політкоректність як явище сучасних українських політичних відносин; проаналізовано виступ Президента України Петра Порошенка «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році» від 7 вересня 2017 року.

Ключові слова: політика, політкоректність, лексикологія, евфемізм.

Коли теперішній чинний президент США ще був кандидатом, один із його виступів був присвячений системі політичної коректності. Він звинувачував дійсний уряд та президента у надмірній толерантності й закликав американців боротися проти неї. Цього ж курсу він притримується й на даному етапі. Час від часу в пресі виринає чергова стаття про те, що Дональд Трамп вжив щось образливе відносно жінок, сексуальних меншин, осіб іншої національності та інше. Яскравим прикладом цього може слугувати його намір збудувати стіну між Мексикою та Америкою задля запобігання незаконних міграцій. Проте ми рідко замислюємося про те, що політична коректність успішно облаштувалася на теренах нашої держави.

Мета статті – визначити наявність явища політичної коректності на прикладі виступу Президента.

Аналіз досліджень і публікацій виявив недостатню розробку представленої проблеми вітчизняними науковцями, лише у роботах Н. Молодиченко, С. Танати та О. Сінькевича знаходимо загальний розгляд цього питання.

Згідно із визначенням, яке знаходимо в роботі Молодиченко Н. і Танати С., *політична коректність* (частіше вживається політкоректність; від англ. political correctness (politically correct or PC) – дослівно політична правильність) – термін, що описує стиль мовлення, ідеї, політику, поведінку, які мають мінімізувати образу расових, релігійних, культурних чи інших груп [3].

За різними даними термін з'явився у 50-х чи 70-х роках минулого століття у США і його призначенням було уникнення вживання слів, що підкреслюють стать, національність, соціальне положення, та приналежність до сексуальних меншин. Можна з упевненістю стверджувати, що, з лінгвістичної точки зору, розвиток політичної коректності нерозривно пов'язаний із евфемізмами, що, як відому, у свою чергу служать для найменування понять, заборонених у суспільстві у зв'язку з їх грубістю, табуйованим походженням чи прагненням пом'якшити сумну новину. Безумовно, найвідоміші евфемізми пов'язані з темою смерті: відійти в той світ, віддати Богу душу, возз'єднатися з предками, тощо. Психологи стверджують, що евфемізми дуже часто виникають на підґрунті того, що люди не хочуть визнавати об'єктивну дійсність і таким чином прагнуть відгородити від неї себе чи свої близьких. Те, що не прийнято називати, завуальовано подається символом, виразом, словом, елементом одягу з метою свого роду «незамовчування» та «недескремінації». Прикладом може

слугувати рожева стрічка як позначення хвороби раку грудей, проте чоловіки теж хворіють на рак грудей і не всі з них згодні асоціювати себе з такою стрічкою. Крім того, як стверджує один із таких чоловіків, коли люди вигадують нове слово спеціально для тебе, чи не є це ознакою того, що ти чимось відрізняєшся?

У даній статті розглянуто політкоректність. Як відомо, політика – діяльність з реалізації інтересів, а значить, для реалізації цих інтересів люди використовують різні інструменти, у тому числі й політичну коректність. Прагнення бути якомога толерантнішим аби задовільнити своїм виступом чи діями усі верстви населення і є політкоректністю у сучасному розумінні цього виразу. Переважна більшість політиків, зокрема й українських, завуальовано подає виборчі програми, доповіді, виступи з метою зробити їх підходящими для всіх верств населення. Прикладом того, можемо назвати аббревіатуру «АТО» для позначення подій на сході України: хоч всі розуміють, що там іде війна, її все ще використовують як свого роду громовідвід.

Представлену тему пропонуємо розглядати на основі послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році» від 7 вересня 2017 року.

У вступі Петро Олексійович наводить нам ряд евфемізмів, що легко розшифровуються в умовах сучасного українського політичного курсу:

«Ми з вами вибралися із глибокої і смертельно небезпечної прірви» – очевидно натяк на колишнього президента та події майдану 2014 року, а також наслідки цих подій;

«Ясно й чітко бачимо далеку, поки що, вершину, яку маємо підкорити» – майбутня євроінтеграція України;

«Із-за перевалу над нами нависає хижа орда» – події на Сході.

У наступних абзацах, де Президент аналізує статистичні дані за 2017 рік, ми знаходимо наступні вирази:

«візова лібералізація» – умови, висунуті європейським союзом як обов'язкові для введення безвізового режиму;

«...відверто некомфортних для народних депутатів <...> рішень, як-то публічне електронне декларування статків і доходів» – Президент говорить про ряд законів, що дають відкритий доступ до інформації про статки, доходи та майно народних обранців, що раніше були приховані та дозволяли їм вести бізнес;

«В умовах зовнішньої агресії та економічної кризи, гірких втрат і чималих матеріальних збитків відчуття справедливості – зараз загострене як ніколи.» – маємо розуміти агресію з боку Російської Федерації та кількість жертв внаслідок подій на Сході;

«Верхи» – політична еліта;

«Реваншистські ініціативи» – політичний рух, що проголошує невдачу революції 2014 року;

«АТО» – антитерористична операція, офіційна назва для війни на сході України;

«...ті, хто запевняв нас, що фігові листки – найкращий захист, знайшли притулок у Москві та Підмосков'ї і в інших містах» – тут можна прочитати натяк на колишніх президента та прем'єр-міністра України та їх дії на роззброєння української армії;

«...ревізувати цей курс і звернути на манівці» – повернутися до питання можливої асоціації митного союзу з Росією;

«епоха газового шантажу» – роки, коли Росія могла диктувати політичний курс Україні, спекулюючи ціною на газ;

«кадри з-поза системи» – люди, що раніше не були задіяні в тому чи іншому політичному органі;

«політичний дах чи прикриття» – гарантія того, що, у будь-якому випадку, політик чи державний діяч залишиться на посаді завдяки тому, що має впливових друзів у вищих політичних колах;

«свіжа кров» – новообрані судді Верховного Суду України, що пройшли тривалий та жорсткий відбір на посаду з метою знівелювання рівня корупції;

«...спеціально організовані антикорупційні суди виявилися з дуже низьким ККД.» – суди, які були малоефективними або ж корупційними;

«каральних технологій» – публічні суди над корупціонерами з метою залякування;

«дієвим щепленням від федералізації» – превентивна міра для забезпечення унітарності держави;

«...еліта сама заблукала в трьох соснах, тобто в двох векторах» – сумніви політичної верхівки 2014 року щодо вибору напрямку: інтеграція з Європейським союзом чи митний союз із Росією [4].

Отже, дослідивши питання політкоректності в українських реаліях, ми дійшли висновків, що українському суспільству бракує попиту на політичну коректність у будь-яких її формах і проявах. На політиків впливає те, що впливає на їхній рейтинг. В суспільстві нема попиту на те, щоб політики були коректними, щоб політики були толерантними, і це призводить до того, що політика сама стає неконструктивною.

Список використаної літератури:

1. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка: учеб. пособие / И. В. Арнольд. – М.: Наука, 2012. – 376 с.

2. Лапшин С.А. Дефінітивний аналіз проблеми формування політичної культури студентської молоді / С.А. Лапшин // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. – №35. – Вінниця: ВДПУ, 2011. – С. 246-251.

3. Молодиченко Н.А. Основні аспекти поняття політичної коректності в сучасній англійській мові / Н.А. Молодиченко, С.М. Танана // Молодий вчений. – 2016. – №5. – С. 507-510.

4. Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/news/poslannya-prezidenta-ukrayini-do-verhovnoyi-radi-ukrayini-pr-43086>

5. Сінькевич О. Політкоректність в контексті глобалізаційних процесів сучасності / О. Сінькевич // SWorld. – 2013. – №2. – 12с.

6. Соціолінгвістичний аспект політичної коректності // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://referatu.com.ua/referats/207/36710/?page=1>

V. Abramovych, V. Boichuk

POLITICAL CORRECTNES IN MODERN UKRAINIAN REALITIES

In the article, the phenomenon of political correctness is considered as a matter of Politology and Lexicology and as the matter of modern Ukrainian political relationships; the speech of Ukrainian President Petro Poroshenko «About internal and external state of Ukraine in» is analyzed.

Key words: politics, politology, lexicology, euphemism.

Глуцак О.

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПОЛІТИЧНУ СВІДОМІСТЬ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

У статті аналізуються способи та наслідки впливу ЗМІ на політичну свідомість громадян України

Ключові слова: політична свідомість, ЗМІ, громадська думка, канали інформації, маніпулювання.

Щодня ми читаємо газети і журнали, дивимось телебачення та користуємося інтернетом. Засоби масової інформації виступають “четвертою владою” у суспільстві (наряду з законодавчою, виконавчою та судовою). Залежно від почутої та прочитаної інформації формується наша громадська позиція, наше сприйняття щоденних подій, наш рівень освідченості та поінформованості громадян. [1].

Основне політичне призначення ЗМІ полягає у виконанні ролі певного буфера, між політикою та громадянами[6]. Саме засоби масової інформації надають суспільству можливість знайомитися з позиціями політичних та громадських діячів, оцінювати та аналізувати їх, а політикам – висловлювати своє ставлення до суспільних проблем і брати участь у політичних дискусіях[5]. Саме в межах такої взаємодії виникає глибокий взаємний вплив між засобами масової інформації та політикою.

Метою статті є аналіз впливу ЗМІ на політичну свідомість громадян в сучасних умовах, висвітлення основних механізмів цього впливу, характеристика їх наслідків.

Вивченням питання впливу ЗМІ на політичну орієнтацію громадян займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Зокрема, проблемі взаємодії влади і засобів масової інформації присвячені праці В. Бебика, А. Москаленка, І. Панаріна, Г. Почепцова, Т. Приступенко, В. Шкляра, П. Бурдьє, Л. Гроссмана, Р. Даля, Н. Негропonte, Х. Рейнгольда, М. Херманна. Однак, незважаючи на наявність досить великої кількості наукових досліджень, серед невіршених частин проблеми залишається дослідження механізмів впливу ЗМІ на формування політичної свідомості, що й обумовлює зацікавленість зазначеною проблематикою.